

180**ZARZĄDZENIE PREZESA PAŃSTWOWEJ AGENCJI ATOMISTYKI**

z dnia 1 czerwca 1988 r.

w sprawie szczegółowych zasad tworzenia i zagospodarowania strefy ochronnej wokół obiektu jądrowego.

Na podstawie art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 10 kwietnia 1986 r. — Prawo atomowe (Dz. U. Nr 12, poz. 70 i z 1987 r. Nr 33, poz. 180) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Strefę ochronną tworzy się wokół każdego obiektu jądrowego w celu zmniejszenia zagrożenia radiologicznego.

2. Strefa ochronna obejmuje obszar, którego użytkowanie podlega ograniczeniu przez przestrzeganie określonego w zarządzeniu zakresu nakazanych oraz zakazanych sposobów zagospodarowania terenów na tym obszarze.

3. Obszar i granice strefy ochronnej ustala się w decyzji o ustaleniu lokalizacji obiektu jądrowego, wydanej w trybie określonym w odrębnych przepisach.

§ 2. 1. Granice strefy ochronnej powinny być tak ustalone, aby poza jej obszarem:

- 1) w czasie normalnej eksploatacji obiektu jądrowego roczna wartość efektywnego równoważnika dawki w wyniku działalności tego obiektu nie była większa niż 0,25 mSv (25 mrem), w tym nie więcej niż

0,05 mSv (5 mrem) w wyniku emisji ciekłych substancji promieniotwórczych z obiektu jądrowego,

2) w sytuacjach awaryjnych, do maksymalnej awarii projektowej włącznie, w wyniku awaryjnego uwolnienia się substancji promieniotwórczych z obiektu jądrowego do otoczenia:

- a) wartość efektywnego równoważnika dawki nie była większa niż 0,1 Sv (10 rem),
- b) maksymalna wartość równoważnika dawki na tarczycę dla dzieci od uwolnionych izotopów jodu promieniotwórczego nie była większa niż 0,3 Sv (30 rem).

2. W przypadku siłowni jądrowej wyposażonej co najmniej w jeden reaktor o mocy cieplnej powyżej 1500 MW obszar strefy ochronnej ustala się w podziale na dwie podstrefy o różnym stopniu ograniczeń dotyczących sposobu zagospodarowania:

- 1) granice podstrefy I ustala się zgodnie z wymaganiami określonymi w ust. 1, lecz w odległości nie mniejszej niż 2000 m od budynku reaktora,
- 2) granice podstrefy II ustala się w odległości dwukrotnie większej niż granice podstrefy I.

§ 3. 1. Granice strefy ochronnej ustala się na podstawie obliczeń, których zakres i metody powinny wynikać z aktualnego stanu wiedzy.

2. Przy dokonywaniu obliczeń, o których mowa w ust. 1, należy uwzględnić dane i informacje dotyczące w szczególności:

- 1) obiektu jądrowego, w tym jego rodzaju, liczby i mocy reaktorów, rodzaju systemów zabezpieczających, ilości i rodzajów wytwarzanych, przetwarzanych i składowanych materiałów jądrowych, aktywności źródeł promieniowania, przewidywanych wartości uwolnień substancji promieniotwórczych do otoczenia we wszystkich stanach eksploatacji i w sytuacjach awaryjnych,
- 2) lokalizacji obiektu jądrowego, w tym warunków środowiska przyrodniczego istniejącego w rejonie obiektu jądrowego na odpowiednio dużym — w zależności od rodzaju obiektu — obszarze, a w szczególności: ukształtowania powierzchni, budowy geologicznej, warunków geomorfologicznych, sejsmicznych, glebowych, klimatycznych (z uwzględnieniem najbardziej niekorzystnych warunków meteorologicznych), hydrologicznych, świata roślinnego i zwierzęcego w ujęciu kompleksowym oraz innych warunków składających się na specyfikę geofizyczną lokalizacji,
- 3) możliwych sytuacji awaryjnych, w tym również maksymalnej awarii projektowej,
- 4) rozkładu dawek dla różnych odległości od obiektu jądrowego:
 - a) wartości efektywnych równoważników dawek promieniowania jonizującego,
 - b) wartości równoważników dawek na tarczycę dla krytycznej grupy wiekowej,
 - c) maksymalnych rocznych wartości powyższych wielkości w ciągu całego okresu eksploatacji obiektu jądrowego,
- 5) obecnego i przewidywanego, w ciągu całego okresu eksploatacji obiektu jądrowego, zaludnienia i sposobu zagospodarowania gruntów i wód w rejonie lokalizacji obiektu jądrowego,

6) innych parametrów, związanych ze specyfiką konkretnego obiektu jądrowego, mogących mieć wpływ na ocenę zagrożenia radiologicznego poza terenem obiektu jądrowego we wszystkich stanach jego eksploatacji i w sytuacjach awaryjnych.

§ 4. W celu zmniejszenia zagrożenia radiologicznego obszar strefy ochronnej może być użytkowany tylko po zastosowaniu ograniczeń dotyczących sposobu zagospodarowania terenów na tym obszarze, określonych w przepisach zarządzenia.

§ 5. 1. Na obszarze I podstrefy siłowni jądrowej oraz na obszarach stref ochronnych obiektów jądrowych nie będących siłowniami są zabronione:

- 1) przebywanie z zamiarem stałego lub czasowego pobytu,
- 2) lokalizacja, budowa oraz użytkowanie stałych i tymczasowych budynków nie związanych z działalnością obiektu jądrowego,
- 3) prowadzenie produkcji rolnej i leśnej upraw przeznaczonych do bezpośredniego spożycia przez ludzi.

2. Na obszarach, o których mowa w ust. 1, są dopuszczalne w szczególności:

- 1) lokalizacja, budowa oraz użytkowanie stałych i tymczasowych budynków pomocniczych i usługowych związanych z działalnością obiektu jądrowego, nie przeznaczonych na cele mieszkalne,
- 2) prowadzenie produkcji rolnej i leśnej, z wyjątkiem określonej w ust. 1 pkt 3.

3. Produkty rolne i leśne pochodzące z obszarów, o których mowa w ust. 1, mogą być wykorzystywane do spożycia przez ludzi i na paszę dla zwierząt gospodarskich, jeżeli nie podwyższy to o więcej niż 0,1 mSv (10 mrem) wartości rocznego efektywnego równoważnika dawki otrzymanej przez ludzi od spożywanej żywności spoza strefy.

4. Na obszarze II podstrefy siłowni jądrowej są zabronione:

- 1) przeznaczanie nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową,
- 2) lokalizacja innych inwestycji przekraczających potrzeby ludności zamieszkującej na tym obszarze.

§ 6. Organ właściwy do ustalenia obszaru i granic strefy ochronnej może, na wniosek inwestora — po uzgodnieniu z Prezesem Państwowej Agencji Atomistyki, zwanym dalej „Prezesem Agencji” — dopuścić na czas oznaczony, nie dłużej niż do rozruchu obiektu jądrowego, do:

- 1) zamieszkiwania na obszarze strefy ochronnej ludzi, którzy mieszkali tam w czasie jej ustanawiania,
- 2) przebywania z zamiarem pobytu czasowego,
- 3) korzystania na cele nie związane z działalnością obiektu jądrowego z budynków znajdujących się na obszarze strefy ochronnej w czasie jej ustanawiania,
- 4) użytkowania w sposób dotychczasowy gruntów położonych na obszarze strefy ochronnej.

§ 7. 1. Zagospodarowanie obszaru strefy ochronnej należy do obowiązków:

- 1) inwestora — w okresie projektowania, budowy, rozruchu i próbnej eksploatacji obiektu jądrowego,
- 2) jednostki eksploatującej obiekt jądrowy — w okresie jego eksploatacji lub likwidacji.

2. Utrzymanie strefy ochronnej we właściwym stanie zagospodarowania należy do obowiązków jednostki eksploatującej obiekt jądrowy i innych użytkowników terenów położonych na obszarze tej strefy.

3. Inwestor obiektu jądrowego jest obowiązany w szczególności oznakować granice obszaru strefy ochronnej znakami ostrzegawczymi oraz umieścić tablice informujące o zasadach zachowania obowiązujących ludzi przebywających na obszarze strefy w czasie ogłoszenia alarmu; rozmieszczenie znaków i tablic powinno być dostosowane do warunków lokalnych.

4. Jednostka eksploatująca obiekt jądrowy jest obowiązana w szczególności:

- 1) zorganizować i prowadzić kontrolę zagrożenia radiologicznego ludności na obszarze strefy ochronnej oraz pomiarów skażeń promieniotwórczych produktów rolnych i spożywczych pochodzących z obszaru strefy, zgodnie z programem kontroli i pomiarów ustalonym w zezwoleniu na eksploatację obiektu jądrowego,
- 2) utrzymywać w należytym stanie znaki ostrzegawcze i tablice informacyjne.

§ 8. 1. Propozycję obszaru i granic strefy ochronnej oraz sposobu zagospodarowania tego obszaru przedstawia inwestor we wniosku o udzielenie wskazań lokalizacyjnych dotyczących obiektu jądrowego. We wniosku tym inwestor przedstawia również dane, informacje oraz wyniki obliczeń, o których mowa w § 3.

2. Propozycje wskazań lokalizacyjnych dotyczące obszaru i granic strefy ochronnej wymagają uzgodnienia z Prezesem Agencji.

3. Przed udzieleniem zgody, o której mowa w ust. 2, można zażądać od inwestora przedstawienia w określonym terminie dodatkowych obliczeń lub wyników badań tych parametrów obiektu jądrowego lub warunków geofizycznych jego lokalizacji, które mogą mieć wpływ na zagrożenie radiologiczne.

4. Właściwy organ, udzielając wskazań lokalizacyjnych dotyczących obiektu jądrowego, uwzględni wielkość obszaru niezbędnego do ustalenia strefy ochronnej oraz zasady jej zagospodarowania.

§ 9. Inwestor lub jednostka eksploatująca obiekt jądrowy są obowiązani uzyskać prawo do gruntów, na których będzie ustalona strefa ochronna, w drodze wykupu, wywłaszczenia lub przekazania w zarząd z zasobów gruntów państwowych, w terminie określonym przez organ właściwy do ustalenia obszaru i granic strefy.

§ 10. Przepisy § 6, 7 i 9 nie dotyczą obszaru podstrefy II.

§ 11. Ustalenie obszaru i granic strefy ochronnej wymaga uzgodnienia z Prezesem Agencji. Przepis § 8 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

§ 12. 1. Strefa ochronna może być zmieniona z urzędu, na wniosek Prezesa Agencji lub inwestora albo jednostki eksploatującej obiekt jądrowy.

2. Strefa ochronna wymaga zmiany, jeżeli:

- 1) uległ zmianie rodzaj lub zasięg szkodliwego oddziaływania albo możliwość zagrożenia awaryjnego obiektu jądrowego,
- 2) analizy bezpieczeństwa przeprowadzone po uruchomieniu obiektu jądrowego lub w czasie jego eksploatacji wykażą potrzebę zmiany strefy ustalonej na podstawie obliczeń, o których mowa w § 3.

§ 13. Jeżeli uległy zmianie określone w przepisach zasady zagospodarowania obszaru strefy ochronnej, jednostka eksploatująca obiekt jądrowy obowiązana jest doprowadzić do zmiany sposobu zagospodarowania obszaru strefy ochronnej wokół eksploatowanego obiektu, odpowiednio do tych zasad.

§ 14. 1. Jednostki eksploatujące obiekty jądrowe w dniu wejścia w życie zarządzenia dostosują zagospodarowanie obszarów stref ochronnych wokół eksploatowanych obiektów jądrowych do zasad określonych w § 5 ust. 1 w terminie nie przekraczającym 12 miesięcy od dnia wejścia w życie zarządzenia.

2. Inwestorzy obiektów jądrowych podejmą działania w celu dostosowania zagospodarowania obszarów stref ochronnych wokół budowanych obiektów jądrowych do zasad określonych w § 5 ust. 1 w terminie nie dłuższym niż do rozruchu obiektu.

3. Jeżeli nie została wprowadzona zmiana zagospodarowania obszaru strefy ochronnej stosownie do obowiązujących zasad:

- 1) wydaje się nakaz wyłączenia obiektu jądrowego lub cofa się zezwolenie na jego eksploatację w przypadku określonym w ust. 1,
- 2) odmawia się wydania zezwolenia na rozruch obiektu w przypadku określonym w ust. 2.

§ 15. 1. Przepisy zarządzenia stosuje się również do spraw wszczętych przed dniem jego wejścia w życie, nie zakończonych decyzją ostateczną.

2. Wydane przed dniem wejścia w życie zarządzenia decyzje ostateczne, ustalające obszary i granice stref ochronnych wokół obiektów jądrowych, do których eksploatacji jeszcze nie przystąpiono, podlegają zmianom przez właściwe organy, na wniosek inwestorów, jeżeli ustalone w tych decyzjach strefy ochronne nie spełniają wymagań określonych w § 2.

3. Wnioski w sprawie zmian, o których mowa w ust. 2, należy złożyć w terminie nie przekraczającym 3 miesięcy od dnia wejścia w życie zarządzenia.

4. Nie może być wydane zezwolenie na rozruch obiektu jądrowego, jeżeli granice strefy ochronnej nie zostały dostosowane do wymagań określonych w § 2.

§ 16. 1. Jednostki eksploatujące obiekty jądrowe w dniu wejścia w życie zarządzenia wykonują analizy zagrożenia radiologicznego na obszarze stref ochronnych oraz poza ich obszarem, w zakresie i terminie uzgodnionym z Głównym Inspektorem Dozoru Jądrowego.

2. Jeżeli z analiz wynika, że istniejąca strefa ochronna, określona na podstawie obliczeń, nie spełnia wymagań określonych w § 2, jednostka eksploatująca obiekt jądrowy wystąpi, w terminie nie przekraczającym 2 miesięcy od dnia wykonania analiz, z wnioskiem o dokonanie odpowiedniej zmiany granic tej strefy.

3. Jednostki eksploatujące w dniu wejścia w życie zarządzenia obiekty jądrowe, wokół których nie zostały ustalone strefy ochronne, w terminie nie przekraczającym 2 miesięcy od dnia wejścia w życie zarządzenia wystąpią z wnioskami o ustalenie stref.

4. Jeżeli jednostka eksploatująca obiekt jądrowy nie wystąpi z wnioskiem w przypadkach, o których mowa w ust. 2 albo w ust. 3, stosuje się odpowiednio przepis § 14 ust. 3 pkt 1.

§ 17. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Państwowej Agencji Atomistyki: M. Sowiński